

Járadékos társulás

3. Vélekednek az érdekeltek

A társulás igazgatótanácsa rendkívül tanácskozási kezdett. Ez volt a sokadik kísérlet a jobb munka feltételeinek megteremtésére. Nem kisebb tétért, mint: felelős döntésért. Az események sora is erre készített. Megunta a közösködést a Tisza, a Centrum, a Petőfi és az Anna Lakásszövetkezet, kiléptek. A MESZÖV-einökség is sokadszorra vitatta meg a karbantartók munkáját. A lakók véleményét Jászai Józsefné, a Hungária Lakásszövetkezet elnöke tolmácsolta.

— Egyetlen megrendelésünket sem teljesítette eddig a társulás. A légtelenítés munkálatainak sürgetésére még választ se kaptunk. Volt karbantartási szerződésünk a kapucsengők javítására, a lépcsőházi automata karbantartására. Még 1978-ban kötötték az elődök, és tavaly januártól látom el a tisztviselést — havonta 360 forintot fizettünk a társulásnak. Utánanéztam, hogy jogos-e a pénz, megkérdeztem a házmezt, mivel ő írja alá a munkalapot, ő is tudott többet. Fölbontottuk a szerződést és követeljük vissza a 4320 forintot.

... társadalmi légtelenítés

Néhány biztató bólogatás után szinte dőlt a panasz a szőke fiatalasszonyból. Sorolta, hogy tavaly augusztusban írásban megrendelte a fűtési rendszer légtelenítését, választ se kapott több telefonra sem, majd közölték, hogy nem vállalják. A városgazdálkodási vállalat ki szeretné volna próbálni a fűtőtesteket, de ameddig nincs légtelenítés, szóba sem állt velük. Az elnöksasszony kapkodott fűhöz-fához, míg nagy nehezen az egyik lakó valakijének a valakije — társadalmi munkában — légtelenített. A lépcsőházak festéséhez árajánlatot kért, arra sem mozdultak, kis-

iparossal dolgoztattak és jóval olcsóbb lett, mint a saját karbantartójuk.

A Hungária Szövetkezetben megeredt az alagsori cső, Jászai Józsefné erről így vélekedett:

— Ömlött a meleg víz, ahogy később megtudtam, a srangelzáró volt a rossz. A házfelügyelő állandóan vödörrel hordta alá a vizet. Hiába szóltam, nem vállalták. Adtak viszont címet, de ott sem találtunk embert. Jártunk megint ide-oda, s a végén a házfelügyelő ismerőse ingyen javította meg. Ez örökké nem mehet így. (A későbbiekben mondotta az elnöksasszony, hogy a főszóvalása hatására-e vagy sem, de a szelepet kicserélték.)

... festett esetek

Fügedi József a Móra Ferenc Lakásszövetkezet nevében tudatta az igazgatótanácsal, hogy ők nem a jelenleg működő társulásba léptek be annak idején. Szinte magától kérdezte:

— Mi az ok, ami ezt a társulatot idáig vitte? Mi adunk nekik munkát és engem az sem érdekelt, hogy másnak dolgozik, csak az ilyen kis szövetkezetek javításait is, mint a mienk, időben elvégezzék.

Kifakadása erősödött: „Mert az mégsem állapot, hogy a festők félnapokat ittak a pincében és kétórás munkára napokig odajártak... Valami okosat kellene kitalálni, hogy a társulás jól működjön. Szerintem félre kellene állítani azokat, akik nem odavalók.”

Kardoskodott, hogy felelőtlenség, új szövetkezetre rávárni a hiányt, ezért is döntöttünk úgy, hogy nem fizetik ki a rájuk rótt adósságot.

A gond másutt is jelentkezett. Ördög László, az országos választmány tagja a munkaszervezést ecsetelte:

— Közrehej, hogy a négyes csapat hétfőn kibozza a létrát, kedden az anyagot,

szerdán belekezd, és én engedem magam sokadszorra is becsapni, hogy közben máshová dirigálják őket, azért tart a munka hetekig. Magam részéről az ellenőrzés szigorítását tartom előbbre lépésnek, és alakuljon át a társulás kiszövetkezetté.

Többen fölizzsizentek, közben dr. Villányi Ilona a kis szövetkezetek nevében kért szót. Elmondása szerint a sok bába közt elvész a gyerek, és a társulásnak nincs gazdája. Ha egy felelős irányítaná, másként alakulna a karbantartók sorsa is.

... döntsön a társaság

A társulás alapszabályában azt is meghatározták, kinek mennyit ér a szava a döntésekor. A befizetett pénz arányában érvényes a voks, így a kilenc kicsi a legnagyobb akarata ellenére sem tudná más véleményre bírni a három nagyot. Mivel az egyik oszlop, a Tisza Lakásszövetkezet már nem tag — a két óriás, a Tarján IV. és a Tabán véleményétől függ a társulás jövője. Mielőtt képviselőik nyilatkoztak volna, az igazgatótanács véleményét kért az érdekeltektől. Dr. Fantoly István, a lakásszövetkezeti titkárság vezetője mondotta:

— Mi nem akarunk erőltetni, azért is nem szólunk eddig. Egy biztos, az elnökségi ülés határozatot hozott a társulás hatékony gazdálkodására. Azért jöttünk össze most is, hogy erről döntsünk. Persze a lakásszövetkezeti igazgatóságok és a tagok meghallgatásával, hiszen végső soron az öszbükre megy. Ha Önök úgy látják jónak, hogy egy szövetkezet vegye át — én nem mondom ki, hogy melyik, hát legyen. Döntsének, ahogy gondolják, de el is adhatjuk a társulást, a Szegedi Afész meg is venne.

Majoros Tibor
Röpl a törülköző

Szarvastenyésztő farm

Nagy-Britanniában 260 hektár nagyságú kísérleti farmon szarvasokat tenyésztettek. Meg akarják állapítani, alkalmasak-e ezek az állatok a hústermelésre.

A farmon az újszülött borjak nyolc hétig tejet kapnak, majd egyenként, s naponként mintegy 360 grammot híznak. Hét-nyolc hónap alatt érik el a fiatal állatok a mintegy 26 kilogrammos súlyt. Ezzel a súllyal már piacképesek.

Statisztikai évkönyv, 1982

A kötet — a hagyományoknak megfelelően — ismerteti hazánk életének minden olyan területét, melyre vonatkozóan statisztikai megfigyelés folyik, adataival sokoldalúan világítja meg a társadalmi gazdasági jelenségek összefüggéseit. A legfontosabb mutatószámok változásait hosszú időszakokban tekintti át, majd képet nyújt Magyarország társadalmi és gazdasági szerkezetéről.

Az évkönyv a népesség számának és összetételének, a népmozgalom és a foglalkoztatottság alakulásának részletes adatait után gazdasági eredményeinket jellemzi. Mérlegszerűen közli a nemzeti jövedelem és a társadalmi össztermék-felhasználás adatait, valamint a nemzeti vagyont és a beruházások mutatószámait. Ezután ágazatonként adja közre az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi tevékenység részletes adatait, beleértve a termelékenység, az állóeszköz- és anyagfelhasználás alakulását.

További fejezetei a lakosság életkörülményeivel foglalkoznak. A jövedelmek és a fogyasztás alakulásán túl képet ad a szociális ellátottságról, az egészségügyi szolgálatról, a lakáshelyzetéről. Közli a kötet a legfontosabb környezetstatisztikai adatokat is. Az oktatás, a tudományos kutatás, a köznevelés és a sport helyzetének ismertetésén túl érdekes adatokat tartalmaz az igazságszolgáltatásról, a balesetek alakulásáról, továbbá időjárásunkról.

A kiadvány újdonságként információkat nyújt az új típusú gazdasági szervezetek működéséről is. A világban elfoglalt helyünk megítélését a nemzetközi adatokat publikáló fejezet segíti elő.

lesz meglepő (sem szokatlan), ha egyikben-másikban nekiállnak fűzni, fagyni, kopácsolni, festeni, mázolni, szerelni, benzingózt árasztani — úgyszintén engedéllyel, vagy anélkül —, ez a környék lakóira gyakorolt hatás szempontjából teljesen lényegtelen.

Foglalkozom a gondolatokkal, ha már a terület feltétlenül hasznosítani kell, valami odaillő kéne a kis medence mellé, pl.: üdítő ital (lángos, palacsinta) árusítása. Igen, de az már valóságos mini (ingyen)-strand lenne: engedéllyel — lehetetlen!

Garázs, műhely stb. a gyermekpancsoló mellett — engedéllyel — lehetséges!

Fráter Éva
Odessza 232/B

STOP reflektor

Műszaki biztonság Lefutott gumiköpenyek és beszerzési gondok

Csörög a telefon, egyik ismerősöm kérdezi, tudom-e, hol lehet kapni akkumulátort, Trabanthoz. Az árusító helyeket ugyan tudnám sorolni, de nem teszem, mert innen, a telefonvonal másik végéről igazán nehéz lenne megmondani, hogy éppen most hol mit talál. A másik telefonozó ismerős gumiköpenyt keres — mert hátha ismerek valamilyen beszerzési forrást — Lada autójához. A második telefon után már kapcsoltam: itt az ősz, az az időszak, amikor a járművezetők szeretnék beszerezni a nem éppen ideális őszi és téli időszak kezdetén a járműközeledést biztonságossá tevő kellekeket, felszereléseket.

Bandi barátom bosszankodik. Már összetúrta egész számszámát, és nem talál egy 11-es villáskulcsot. Egy autószerelőnek pedig ilyesféle „kellékekre” meglehetősen gyakran van szükség. Már-már azon mosolygok, hogy milyen trehány, hogy össze-vissza rakogat mindent, de ő megelőz, s mondja: rendőrségi ellenőrzés van alig 50 méternyire a háztól, s vagy három 10–11-es villáskulcsot kivitték már tőle. Az autósok kérték el, kölcsönbe, nagy szomorúan, ugyanis saját járművük rendszámabláját kell leszerelniük, különböző műszaki hibák miatt. A legtöbbjüknek azért, mert csaknem tükörsimára kopottatott gumiköpenyekkel jártak. De igazuk is van a rendőröknek — teszi hozzá —, mert azokkal a gumikkal életveszélyes közlekedni, egy hirtelen fékezés után már lehetetlen irányítani a kocsit a síma aszfaltburkolaton.

Ősz elején vagyunk. A közelmúlt napok esőzései kivételével a járművezetők még csak azt tapasztalhatják, hogy tovább tart a nyár. Tovább, legalábbis a közlekedést legjobban befolyásoló tényezőket illetően. S aki már most új akkumulátort, gumiköpenyt keres, az a járműtulajdonosok nagy többségéhez képest igen előrelátó.

Kopott gumiköpennyel pedig nemcsak őszi esős időben, vagy téli eljegesedett úton veszélyes járni. Ime egy idevonatkoztató közlemény a szentesi rendőrkapitányságról: „Szentes és Nagymágocs között nem megfelelő műszaki állapotú, kopott gumibroncsú Barkas gépkocsival közlekedett Sz. J. szentesi lakos. Menet közben a jármű jobb első kereke durdefektet kapott, a kocsit irányíthatatlanná vált, és a jobb oldali úttárhoz egy fának ütközve tudott csak megállni. A jármű utasai könnyebb sérüléseket szenvedtek. A gépkocsivezetőt a rendőrség 6 ezer forint pénzbüntetéssel sújtotta, járművezetői engedélyét pedig 4 hónapra bevonta.”

A hódmezővásárhelyi Ady Endre utcán kopott gumik, vagy más műszaki hibák miatt leszerelt rendszámú autók tulajdonosai is valószínűleg csak bírság címén fizetnek annyit, amennyibe egy új gumi, vagy más, közlekedésbiztonsági szempontból fontos alkatrész került volna.

Tehát érdemes minden hibát előre kijavítani. S nem a várható bírság, hanem saját épségünk, vagy utasaink testi épsége érdekében. A megfelelő műszaki állapot megtartása igaz, pénzbe kerül, de még mindig kevesebb pénzbe, mint egy bírságot, vagy egy karambolt is követő javítás költségei. Mindez persze korántsem olyan egyszerű.

Az Autóker szegedi, Dózsa György utcai szaküzle-

tében jelenleg csak román gyártmányú gumiköpenyt lehet vásárolni, azt is csak Trabantra. Igaz, náluk a gumiforgalmazás másodlagos profil, szűkös raktárkapacitásuk miatt inkább járműalkatrészeket igyekeznek beszerezni. Hűtőfolyadékot helyből, a szegedi Medikémia szövetkezetől kapnak, de nem tudják mikor. Az egyéb téli autópólosi cikkek októberre várják, s biznak a szállítási pontosságában.

Kifejezetten gépjármű gumiszaküzletet tart fenn a Delta Kereskedelmi Vállalat a szegedi Bartók téren. Szemre nézve nincs hiány náluk, ám vizsgálgatás után kiderül, hogy csak Skodára, Volgára és Trabantra tudnak megfelelő méretű köpenyt adni. A keresett csehszlovák és lengyel gyártmányok hiánycikknek számítanak, huzamosan. Targoncagumi ugyan sok van, de ez aligha vigasztalja a sikos utaktól, meg rendőrségi ellenőrzésektől is tartó autósokat. Akkumulátorból és téli autópólosi cikkek közül ugyanakkor egészen jó a bolt ellátása.

A Shell két szegedi üzemanyagtöltő állomásán most, a napokban várnak Barum és Stomil gyártmányú gumiköpenyeket, Lada típusú autókhoz. Sajnos már előre tudják, hogy nem tudnak eleget tenni az igényeknek, a szállítványok olyan kis tételűek lesznek. Télre forgalmaznak majd hólancot, s már most dugig van a raktárak őszi és téli autópólosi cikkekkel.

Meglepően jó az ellátása ugyanakkor minden tekintetben az ÁFOR megyei üzemanyagtöltő hálózatának, Szegedtől Kisteleketig, Hód-

mezővásárhelytől Makóig. Az persze lehetséges, hogy egy megadott időpontban nem lehet mindenütt mindent megkapni, de a benzinkút-hálózat végül is ellátott megfelelő választékú és mennyiségű gumiköpennyel, akkumulátort jelenleg csak Skodákhoz nem tudnak adni, ám a jövő héten várhatóan már ez a szállítvány is megérkezik a megyébe. Ugyanakkor hűtőfolyadékok, páramentesítők, jég és záróoldók, hidegindítók garmada várja a vásárlókat.

Tünődöm. Tudomásul véve raktározási és beszerzési gondokat — mint vevő, s a vásárlók pártján álló —, hogy miért nem kapható meg az erre leghevesebben rendeltetésű üzletben az, amiből választék is van például több benzinkútnál. S tünődöm azon is, elegendő lesz-e a rendőrhatalom szigorú közlekedésbiztonsági, műszaki ellenőrzése akkor, ha az egyetlen ÁFOR-t leszámlítva mindenütt ezt hallani: nincs gumiköpeny, legfeljebb itt-ott, s csupán egy-két járműtípusra.

Az őszi, majd később a téli járműközeledés mind-ezen túlmenően sok problémát hoz még: útvizonyokhoz alkalmazkodást, féktávolság, látási viszonyok megváltozását. S elérkezik az az idő, amikor az egyik autó nem akar elindulni (akkuprobléma), a másik ugyanakkor nem akar majd megállni (fék és gumiköpeny probléma). Az emberi magatartási, járművezetés-technikai követelmények változására jó már előre gondolni. Am néhány árucikk beszerzési nehézsége miatt a műszaki követelmények betartására már a cikk beszerzési nehézsége miatt a járművek megfelelő műszaki állapotára nemcsak gondolni kell. De gondoskodni róla, mielőbb.

Zrinyi Péter

Pom Pom és társai

A tankönyvszezon hullámainak elcsitulásával a könyvkiadók és a terjesztők megkezdtek a felkészülést a könyvszakma egyik legnagyobb akciójára, a téli könyvvásárra. A napokban formálódnak a Móra Kiadó tervei is, készül a legfiatalabb olvasóknak szánt újdonságlista.

Tizenötödik kiadásban jut az olvasókhöz több generáció kedvence olvasmánya a „Tamás bátyja kunyhója”. Bihar Klára hat éven felülieknek szánt műve „A fekete tündér lánya” címmel jut az olvasókhöz. A kötet az írónek 1960-ban, a Magvető Kiadónál megjelent mesekötetének és a legújabb termésének javát tartalmazza.

Ismét hozzáférhetővé válik Cooper „Nagy indiánkönyve”, immár ötödik kiadásban. Az idei téli könyvvásári listáról sem hiányzik majd az immár hagyományosan megjelenő fiúk könyve és a lányok könyve. A nagy sikerű Pom Pom meséi sorozat hat kis darabját egy kötetben is közreadják. A könyvben a Radirpók, a szegény Gombóc Artúr, a bátor Tintanyúl, a festéktüszentő Hapci Benő, a madárvédő Golyókapkodó és a civakodó Cipőikrek című mesék kaptak helyt.

A mai gimnazisták életéből választotta témáját Daniél Anna „Az együttes” című könyvében. A mű a közkedvelt csikos sorozatban hagyja el a nyomdát. A Diákkönyvtár újdonsága lesz a Karinthy Frigyes

novelláiból válogatott kötet „Gurul a pénz” címmel. A könyv az író erkölcsi-pedagógiai célzattal is bíró elbeszéléseiből ad izellőt a fiatalok számára. A Diákkönyvtár másik új kötete Mándy Iván pályaképét változza „Most mit akarhat egy író?” címmel. Ugyanebben a sorozatban készül a magyar színműirodalom két klasszikusának — Szigligeti Edének és Csiky Gergelynek — ma is érdeklődésre számot tartó darabját, a Li-liomfit és a Buborékokat tartalmazó kötet.

Ablakomból — néhány éve, mióta itt lakom — talpalatnyi szabad területet látok, mely nyáron valóságos kis oázissá változik. A zöldterület üdéséget fokozza a jó ötlettel melléépített zuhanyrózsa és a gyermekek pancsolómedencéje. A napozáshoz „felöltözött” anyukák csak mosolyognak a vitákon; „illik-e”; évről évre megjelennek a kicsikkel, kihasználva minden szabad percet, hogy távol lehessenek a tikkasztó panelfalaktól. Erre a felüdülésre a jelek szerint már nem sokáig lesz alkalmuk.

Megjelent itt két férfi. Rövid nézelődés után, asónjuk használatának eredményeként a zöldterület „összement”. Ma már egyértelműen látszik — hi-

Engedéllyel

szén később már nem ketten, hanem tucatnyian szorgoskodtak ott — két garázs helyét alapozták meg. Az építőanyag egy részét is ideszállították már. Valószínűleg rekordidő alatt befejezik a munkát, amit elősegít az is, hogy egyik falként a mindaddig különálló fűtőház oldalát használják fel — bizonyosan engedéllyel.

Kicsit bánatosan nézegetem a megmaradt fákat és bokrokat. Tartok tőle, sorsuk megpecsételődött, hiszen a „jó ötletnek” híre megy. Előfordulhat, egyik építkezést követi a másik — természetesen engedéllyel —, és az sem

lesz meglepő (sem szokatlan), ha egyikben-másikban nekiállnak fűzni, fagyni, kopácsolni, festeni, mázolni, szerelni, benzingózt árasztani — úgyszintén engedéllyel, vagy anélkül —, ez a környék lakóira gyakorolt hatás szempontjából teljesen lényegtelen.